

Banka & Finans Bülteni - 2024 Yılı Üçüncü Çeyreği

Güncel Gelişmeler

Vergi Mevzuatında Önemli Değişiklikler

7524 sayılı torba Vergi Kanunu ile yatırım fonu ve ortaklıklarının elde ettikleri taşınmaz gelirlerine ilişkin halihazırdaki mevcut kurumlar vergisi istisnasına kar payı dağıtım şartı getirilirken, teknoloji girişim şirketlerindeki hisse senedi opsiyonlarına gelir vergisi istisnası sağlandı. Ayrıca, yap-işlet-devret ve yap-kirala-devret modelleriyle yürütülen kamu-özel iş birliklerinde proje şirketlerine uygulanan kurumlar vergisi oranı artırıldı ve kıymetli madenlerin borsa rayıcı üzerinden değerlendirilmesinin önü açıldı.

Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinde devreden KDV'nin devralan şirket tarafından vergi indirimi konusu yapılabilmesi için vergi incelemesi şartı getirildi ve konsolide finansal tablolarında, gelir raporunun ait olduğu dönemden önceki dört yılın en az ikisinde yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro karşılığı Türk lirasını aşan çok uluslu işletme gruplarının bağlı şirketlerinin, yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabi olması kararlaştırıldı. Ayrıca, getirilen yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulamasıyla, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazançlarının en az %10'u üzerinden vergi hesaplanması zorunlu hale getirilirken, bu matrahtan düşülebilecek istisna ve indirimler de ayrıntılı olarak düzenlendi.

27 Eylül 2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı yayımladığı tebliğ ile Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen kriterlere göre teknoloji girişim niteliğinde kabul edilen işverenlerce çalışanlarına bedelsiz veya indirimli olarak verilen hisse senetlerinde, bu hisse senetlerinin üç yıl boyunca satılmaması durumunda, ilgili çalışanın yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmının gelir vergisinden istisna edileceğini duyurmuştur. Şöyle ki; bu şirketlerin çalışanları tarafından bu şekilde iktisap edilen hisse senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, dört ila altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75'i, yedi ila on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25'i, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir. Değerleme, hisse senetlerinin verildiği tarihteki rayiç değeri üzerinden yapılacak ve torba vergi kanununun yürürlüğe girmesinden önce verilmiş hisse senetleri bu istisnadan yararlanamayacaktır.

Gayrimenkul Yatırım Fonları Artık Gayrimenkul Geliştirme Projelerine Yatırım Yapabilecek

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK"), 17 Temmuz 2024 tarihinde Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nde ("GYF Tebliği") yaptığı değişiklikler ile fonların konut projelerine yatırım yapabilmelerine ve başvuru süreçlerinin sadeleştirilmesine yönelik düzenlemeler yapmıştır. Bu kapsamda, konut projelerine yatırım yapacak fonların "proje gayrimenkul yatırım fonu" olarak adlandırılıp portföyleri yalnızca üzerinde proje geliştirilecek olan arsalardan ve GYF Tebliği'nde düzenlenen (vadeli mevduat hesapları ile varantlar gibi) para ve sermaye piyasası araçlarından oluşması gerekmekte olup diğer gayrimenkul yatırım fonları gibi fon toplam değerinin en az %80'inin gayrimenkul yatırımlarından oluşması gerekmemektedir. Konu hakkında hazırladığımız hukukta gündem bültenimize bu [link](#) üzerinden ulaşabilirsiniz.

Türkiye Kalkınma Fonu'nda 50 Milyon Dolarlık Üst Fon

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, 50 milyon dolarlık yeni bir üst fonun kuruluşuna yönelik protokol imzaladı. Açıklamaya göre, yeni kurulan üst fon ile Bakanlık, 35 milyon dolarlık bir kaynak aktarımı taahhüdünde bulunarak, Orta Vadeli Program hedefleri doğrultusunda, yüksek katma değerli sektörlerle yatırım yapılmasını ve girişim sermayesi ekosistemini desteklemeyi planlamaktadır. Yapılacak yatırımların, teknolojik gelişim ve ekonomik büyümeye kaldıraç etkisi yaratması hedefleniyor. Bu son gelişme ile birlikte 2019 yılında kurulan Türkiye Kalkınma Fonu'nun yönettiği toplam fon büyüklüğü 4,2 milyar TL'yi aştı.

Bazı Yatırım Sözleşmeleri'nde Damga Vergisi Muafiyeti

26 Temmuz 2024 tarihinde Damga Vergisi Kanunu'ndaki yapılan değişiklik ile devlet yardımları hakkındaki kararlar kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile 5 Haziran 2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nda tanımlanan yatırımcılar arasında imzalanan yatırım sözleşmeleri de muafiyet kapsamı altına alınmıştır. Ayrıca 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklenen geçici 41. madde ile 2024 mali yılı içerisinde Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi'nin Piyasa İstikrar ve Denge Alt Fonuna, kamu bankalarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla ikrazen özel tertip Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihraç etme yetkisi Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanı'na verilmiştir.

SPK'dan Geri Alım Programlarına İlişkin İlke Karar

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK"), i-SPK.22.8 (01 Ağustos 2024 tarih ve 41/1198 s.k.) sayılı İlke Kararı ile halka açık ortaklıklar ve bağlı ortaklıklarının pay geri alım programlarına ilişkin yeni düzenlemeler getirmiş ve uygulama esaslarını belirlemiştir. Değişiklikler kısaca aşağıdaki şekildedir:

Geçmiş ilke kararlarına ilişkin:

- SPK, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremin finansal piyasalar üzerindeki olumsuz etkisini azaltma amacıyla borsada işlem gören ortaklık ve bunların bağlı ortaklıklarının pay geri alım işlemlerinin kolaylaştırılmasına ilişkin i-SPK.22.7 (14 Şubat 2023 tarih ve 9/177 s.k.) sayılı ilke kararını arada geçen süre nedeniyle yürürlükten kaldırmıştır.
- SPK, i-SPK.22.4 (11.11.2016 tarih ve 31/1081 s.k.) sayılı ilke kararını da yürürlükten kaldırmış ve II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nin ("Tebliğ") 15/1-b bendinin "*Geri alım için verilen fiyat emri, emir sisteminde bekleyen mevcut en yüksek alış fiyat teklifinden daha yüksek olamaz.*" şeklinde uygulanmasına karar vermiştir. Tebliğ'in ilgili bendi ise şu şekildedir: "*Geri alım için verilen fiyat emri, mevcut fiyat tekliflerinden veya en son gerçekleşen satış fiyatından daha yüksek olamaz.*".
- SPK, sonraki süreçte tüm ortaklıkların şu an yürürlükte olan i-SPK.22.1 (24 Temmuz 2014 tarih ve 23/759 s.k.) sayılı, i-SPK.22.2 (27 Ocak 2016 tarih ve 3/77 s.k.) sayılı ve i-SPK.22.5.a (9 Mart 2023 tarih ve 13/314 s.k.) sayılı İlke Kararları ve Tebliğ hükümlerine göre süreci yürütmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yürürlükte olan geri alım programlarına ilişkin:

- Halka açık ortaklıklar ve bağlı ortaklıklarının yönetim kurulu kararı ile başlayan ve devam eden geri alım programlarının, yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar geçerli olacağı ancak yeniden yönetim kurulu kararı almak ve kamuya açıklamak suretiyle belirlenen süreden önce programların sonlandırılabilmesinin mümkün olduğuna karar verilmiştir.
- Ayrıca, söz konusu geri alım programları kapsamındaki işlemlerde, Tebliğ'e göre hareket edilmesi ve Tebliğ'in 12'nci maddesinin 4, 5, 6 ve 7'nci fıkralarında öngörülen özel durum açıklamalarının yapılması gerektiği hatırlatılmıştır.
- Son olarak, i-SPK.22.7 (14 Şubat 2023 tarih ve 9/177 s.k.) sayılı İlke Karar ile uygulanmamasına karar verilmiş olan Tebliğ hükümlerine aykırı olarak geri alınmış olan paylar için Tebliğ 19/2 fıkrası hükmünün uygulanmayacağı ve Tebliğ 9/1. fıkrasında düzenlenen %10'luk sınırı aşan paylar için öngörülen 3 yıllık elden çıkarma süresi, Tebliğ 19/3 fıkrası hükmü uyarınca payların elde edilme tarihi dikkate alınarak hesaplanmaya devam edilecektir.

SPK'dan e-Başvuru Sistemi'ne İlişkin Duyuru

Bu yılki ilk sayımızda yer verdiğimiz üzere, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") yayımladığı duyuru ve ilke karar ile sermaye piyasası kurumları ve kuruluşlarının başvurularını yapabileceği e-Başvuru Sistemi'ne ilişkin kılavuz yayımlamıştı ve Merkezi Sicil Kayıt Sistemi ("MERSİS") kapsamındaki ihraççılar, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak ve Ortaklıklar Finansmanı Dairesi görev alanına giren başvuruların e-Başvuru Sistemi üzerinden yapılmasının esas olduğu kamuya duyurmuştu. Bu konuda içeriğimize [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

25 Temmuz 2024 tarih ve 39/1162 s.k. sayılı Kararı uyarınca yaptığı duyuru ile SPK, e-başvuru uygulamasının kapsamını genişletmiştir. Buna göre, 5 Ağustos 2024 tarihinden itibaren MERSİS kapsamındaki ihraççılar, sermaye piyasası kurumları ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında başvuru yapan diğer kurum ve kuruluşların, Hukuk İşleri Dairesi, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi, Aracılık

Faaliyetleri Dairesi, Muhasebe Standartları Dairesi, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi'nin görev alanlarındaki başvurularının e-Başvuru Sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılması zorunlu hale getirilmiştir. Başvuru süreçlerinde ise yukarıda bahsettiğimiz üzere önceki kararda belirlenen esaslara uyulması gerekmektedir. Ayrıca, başvuruların türlerine göre belirlenen tamamlanma sürelerine uyulacağı ve eksik bilgi-belge durumunda başvuruların işlemden kaldırılacağı yinelenmiştir.

Üç Büyük Derecelendirme Kuruluşundan Pozitif Sinyaller

En son 8 Mart 2024'te Türkiye'nin kredi notunu "B"den "B+"ya yükselten Fitch Ratings, Türkiye'nin kredi notunu bir kademe daha artırarak BB-'ye yükseltti, görünümü pozitiften durağana çekti. Diğer bir derecelendirme kuruluşu Moody's, Temmuz'da Türkiye'nin kredi notunu 2 kademe birden yükselterek "B3"ten "B1"e çekmiş, kredi notu görünümünü "pozitif" olarak teyit etmişti. Aynı zamanda, derecelendirme kuruluşu S&P ise Mayıs yerel seçimlerinin ardından Türkiye'nin kredi notunu B'den B+'ya yükseltmişti. Bu vesileyle Türkiye 2024 yılı içerisinde üç büyük kredi derecelendirme kuruluşundan not artırımını almış oldu.

Fitch 24 Türk Bankasının Notunu Yükseltti

Fitch Ratings Türkiye'nin kredi notunu BB-'ye yükseltmesinin ardından pozitif seyre 24 Türk bankasının uzun vadeli yabancı para cinsinden notlarını artırarak devam etti. Bu hamlenin arkasındaki etken olarak Türkiye'nin dış finansman tamponlarının güçlenmesi, dövize olan talebin azalması ve dolarizasyonun düşmesi gibi olumlu gelişmeler gösteriliyor.

Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye 600 Milyon Dolarlık Finansman

Dünya Bankası, 2023'teki yıkıcı depremlerden ağır darbe alan Türkiye'deki küçük ölçekli işletmeleri canlandırmak amacıyla 600 milyon dolarlık bir finansman sağladı. Bu destekle, en çok etkilenen dört ilde 1.600 küçük ölçekli işletmeye ev sahipliği yapacak yedi küçük sanayi sitesi kurulacak. Proje, hem ekonomik toparlanmayı hızlandırmayı hem de bu sanayi sitelerini gelecekteki depremler ve iklim değişikliği etkilerine karşı dayanıklı hale getirmeyi hedefliyor.

ITFC'den Deprem Sonrası Kalkınma Çabalarına 150 Milyon Dolarlık Destek

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda Uluslararası İslami Ticaret Finans Kurumu'ndan (*International Islamic Trade Finance Corporation*) ("**ITFC**") 100 milyon dolar tutarında bir finansman sağladı. Bu kaynak, Türkiye genelinde tarımsal sanayi ve gıda sektöründeki işletmelerin ithalat ve ihracat faaliyetlerine yönelik finansman ihtiyaçlarını karşılayacak ve tedarik zincirinin etkinliğini artırmayı hedefliyor. Yapılan açıklamalara göre söz konusu finansman, 2023 yılında Türkiye'de yaşanan deprem sonrası gıda güvenliği ihtiyacını karşılamakta kullanılacak.

Ek olarak, ITFC, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'na da ("**TSKB**") destek sağladı. TSKB, ITFC'den sağlanan 50 milyon dolar tutarındaki finansmanı, ağırlıklı olarak 2023 yılında Türkiye'de yaşanan depremden etkilenen özel sektör firmalarının işletme sermayesi ihtiyacını karşılamak amacıyla kullanacak. Bu kaynak, depremden etkilenen işletmelerin yanı sıra Türk şirketlerinin ithalat ve ihracat öncesi finansman ihtiyaçlarına destek olarak bölgedeki ekonomik canlılığı artırmayı hedefliyor.

Her iki finansman da Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı garantisi ile sağlanmıştır.

İndirimli Stopaj Oranlarının Uygulanma Süresi Uzatıldı

1 Ağustos 2024 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 8775 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ("**Karar**") ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67. maddesinde yer alan tevkifat oranlarının uygulanma süreleri uzatılmıştır. Önceki sayımızda yer verdiğimiz tevkifat oranlarına ilişkin mayıs ayında yapılan değişikliklere ise [buradan](#) ulaşabilirsiniz. Bu kapsamda:

- Türk Lirası mevduat faizleri ile katılma hesaplarına ödenen kâr paylarına dair uygulanan aşağıdaki kesinti oranlarının uygulanma süresi 31 Ekim 2024'e kadar uzatılmıştır.

Mevduat Faizlerinden	01.05.2024 – 31.10.2024 arasında açılmış veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplar için Geçerli Oran	30.09.2020 – 30.04.2024 arasında açılmış veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplar için Geçerli Oran
Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda	%7,5	%5
1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda	%5	%3
1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	%2,5	%0
Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	%0	%0
Katılım Bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr paylarından	01.05.2024 – 31.10.2024 arasında açılmış veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplar için Geçerli Oran	30.09.2020 – 30.04.2024 arasında açılmış veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplar için Geçerli Oran
Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda	%7,5	%5
1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda	%5	%3
1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	%2,5	%0

- Devlet tahvili ve Hazine bonoları ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelirlere uygulanan %0 kesinti oranının süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatılmıştır.
- Banka tahvil ve bonoları ile fon kullanıcısının bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarına uygulanan aşağıdaki kesinti oranlarının uygulanma süresi 31 Ekim 2024'e kadar uzatılmıştır.

Banka Tahvil ve Bonoları ile Fon Kullanıcısının Bankalar Olduğu	01.05.2024 – 31.10.2024 Arasında Geçerli Oran	23.12.2020 – 30.04.2024 Arasında Geçerli Oran
--	--	--

Varlık Kiralama Şirketlerince İhraç Edilen Kira Sertifikaları		
Vadesi 6 aya kadar (6 ay dâhil) olanlara sağlanan gelirlere	%7,5	%5
Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlara sağlanan gelirlere	%5	%3
Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlere	%2,5	%0
6 aydan az süreyle (6 ay dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan	%7,5	%5
1 yıldan az süreyle (1 yıl dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan	%5	%3
1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan	%2,5	%0

- Dövizli fonlar dışındaki yatırım fonlarına dair uygulanmakta olan %0 kesinti oranının son tarihi 30 Nisan 2024 şeklinde belirlenerek, 1 Mayıs 2024 ile 31 Temmuz 2024 arasında (bu tarih dâhil) iktisap edilen bahse konu yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlar üzerinden %7,5 oranında kesinti yapılmaktaydı. Karar ile birlikte 31 Ekim 2024 tarihine kadar söz konusu oran uygulanmaya devam edecektir.
- İpotek finansmanı kuruluşlarınca ihraç edilen bazı menkul kıymetlere dair %7,5 kesinti oranının da uygulanma süresi 31 Ekim 2024'e kadar uzatılmıştır. 01.05.2024 ile 31.10.2024 tarihi (bu tarih dahil) arasında iktisap edilen menkul kıymetler bu orana tabi olacaktır.
- Uygulanma sürelerinin uzatılması dışında kur korumalı mevduat hesapları ile katılım hesaplarından elde edilen gelirlerde uygulanmakta olan muafiyete ise son verilmiştir. Ayrıca, döviz tevdiat ve altın cinsinden mevduat hesapları için de tevkifat oranları belirlenmiştir. Bu doğrultuda uygulanacak oranlar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Kur Korumalı (mevduat veya katılım), Döviz ve Altın Dönüşüm Hesapları	01.08.2024 tarihi öncesinde açılan ve 01.08.2024 tarihi öncesinde vadesi yenilenen Hesaplar için;	01.08.2024 (dahil) tarihinden sonra açılan ve vadesi yenilenen hesaplar için
6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplar için	%0	%7,5
1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplar için	%0	%5

Kur Korumalı Mevduat Hesaplarında Faiz Alt Sınır Düşürüldü

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bankalara gönderdiği yeni uygulama talimatıyla Kur Korumalı Mevduat (“**KKM**”) hesaplarına uygulanan faiz oranı alt sınırında önemli bir değişiklik yaptı. Buna göre, KKM hesaplarına uygulanan faiz oranı alt sınırı, politika faizinin yüzde 80’inden yüzde 70’ine indirildi. Hesap sahiplerine vade sonunda ödenecek kur farkı tutarı, yine politika faizi üzerinden hesaplanmaya devam edecek.

Talimat kapsamında ayrıca, yeni açılacak ve yenilenecek KKM hesaplarına “ek getiri” adı altında herhangi bir ödeme yapılmayacağı belirtildi. Bu değişiklikle, KKM hesaplarındaki mevduatın azalması ve TL mevduatlarının payının artması hedefleniyor. Değişiklikler, 22 Temmuz 2024 itibarıyla yürürlüğe girdi.

Türkiye ve Singapur Kızıl Haç Derneği’nden Deprem Bölgesini İlgilendiren Mutabakat

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Singapur Kızılhaç Derneği arasında deprem bölgesinde kullanılacak iletişim merkezlerinin inşasının finansmanına ilişkin mutabakat zaptı imzalandı. 18 ili kapsayan ve 440 bin dolarlık finansmanın doğrudan Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na aktarılmasını öngören mutabakat zaptına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Cumhurbaşkanı’ndan Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hk. Karar

14 Eylül 2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Karar’da yapılan değişiklik uyarınca, ülke bazlı raporlama yükümlülüğüne tabi çok uluslu işletme grubu üyelerinin, grup içi raporlama yükümlülükleri ile hesap dönemi bilgilerini, raporlanacak dönemin bitimini takip eden altı ay içinde Gelir İdaresi Başkanlığı’na bildirmesi gerekmektedir.

MASAK’tan Talih ve Bahis Oyunları Şüpheli İşlem Bildirim Rehberi

Mali Suçları Araştırma Kurulu (“**MASAK**”), talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenlere yönelik şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Şüpheli İşlem Bildirimi Rehberi’ni yayımladı. Bu kapsamda; talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenlerin 13 Eylül 2024 tarihinden itibaren şüpheli işlem bildirimlerini bu rehber çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Aynı zamanda, elektronik ortamda bildirim imkân sağlayan MASAK Online 1.0 sistemi de güncel teknoloji ile yeniden tasarlanarak talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenlerin hizmetine sunulurken MASAK Online 2.0 projesi ile erişim güvenliği artırılmış, esnek ve sektöre özgü yapıların oluşturulmasına imkan sağlanmıştır.

99,4 Milyon Liralık BES Fonu Artık Kredi Teminatı

Bültenimizin ilk ve ikinci çeyrek sayılarında duyurduğumuz bireysel emeklilik fonlarının kredi teminatı olarak gösterilmesine yönelik uygulama bir çeyreği geride bıraktı. Emeklilik Gözetim Merkezi’nin yayınladığı verilere göre, 13 Eylül itibarıyla bankalar tarafından iletilen kredi başvuru sayısı 443’e, gösterilen teminat tutarı ise 134 milyon 758 bin liraya ulaşırken merkezi alacağın devri fonuna aktarılan teminat tutarı 99 milyon 441 bin lirayı buldu.

TCMB ve BDDK’dan Kredi Kartı ve İhtiyaç Kredilerine Yönelik Eşzamanlı Hamleler

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (“**TCMB**”) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“**BDDK**”) kredi kartı işlemleri ve borç yapılandırılmalarına yönelik eş güdümlü düzenlemeler yaptı. TCMB yayımladığı tebliğ ile kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami faiz oranlarını 1 Kasım 2024’ten itibaren farklı kategorilerde belirlenen referans oranlar (RO) üzerinden hesaplanacak şekilde güncellerken, BDDK da kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borçlarını ödeyemeyenler için 60 aya kadar yeniden yapılandırma imkanı getiren ve asgari ödeme tutarlarını değiştiren kararlar aldı.

Örneğin, TCMB, TL cinsinden bireysel kredi kartı işlemleri için azami akdi faiz oranlarını; 25.000 TL'ye kadar olan borçlarda RO+39 baz puan, 25.000 TL ile 150.000 TL arasındaki borçlarda RO+114 baz puan, 150.000 TL üzerindeki borçlarda ise RO+164 baz puan olarak güncellerken; gecikme faiz oranlarının ise her kategori için bu oranlara ek 30 baz puan eklenmesine karar verdi. Yabancı para cinsinden işlemlerde ise TL işlemler için belirlenen oranların %70'i uygulanacak.

BDDK aldığı kararlarda ise, bireysel kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borcunu ödeyemeyenler için 60 aya kadar yapılandırma imkânı tanıdı. Yapılandırma tutarının kredi kartı limitini aşması halinde, bu aşan tutar limit aşımı olarak değerlendirilmeyecek ve yapılandırılan kredi kartı borcunun en az yarısı ödenene kadar da ilgili bankadaki kredi kartı limiti artırılamayacak.

Ek olarak, asgari ödeme tutarlarında da değişikliğe gidildi. Kredi kartı limiti 50.000 TL ve altında olanlar için asgari ödeme tutarı dönem borcunun %20'si iken, 50.000 TL'nin üzerinde olanlar için ise bu oran %40.

Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Değerlendirme Raporu Yayınlandı

Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanan “Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (“SKDM”) Değerlendirme Raporu”, 30 Temmuz 2024 tarihinde yayınlandı. Rapor, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve SKDM'nin Türkiye için önemine odaklanarak, yeşil dönüşümün iş dünyası üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele alıyor.

Raporda, özellikle karbon emisyonlarını azaltma, sürdürülebilir üretim ve yeşil dönüşüm süreçlerinin nasıl finanse edileceği konularına dair önemli değerlendirmeler sunuluyor. Türkiye'nin bu süreçte karşılaşacağı zorluklar ve fırsatlar, sektörlerin düşük karbonlu üretime geçişi için ihtiyaç duyduğu yatırımlar gibi konular detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Raporun Öne Çıkan Başlıkları:

- **Yeşil Dönüşüm:** Türkiye'nin karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik sanayi ve ekonomi alanlarında atması gereken adımlar üzerinde duruluyor. Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kullanımı ve sürdürülebilir üretim süreçleri raporda önemli yer tutuyor.
- **Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (“CBAM”):** AB'nin ithal edilen karbon yoğun ürünlere getirdiği yeni düzenlemenin Türk sanayisine olası etkileri ve bu düzenlemeye uyum stratejileri ele alınıyor. Özellikle çimento, demir-çelik ve alüminyum gibi sektörler üzerindeki etkileri analiz ediliyor.
- **Türkiye Üzerindeki Etkiler:** CBAM'nin, Türkiye'nin AB ile olan ticari ilişkileri üzerinde yaratabileceği ekonomik sonuçlar ve rekabet avantajını koruma yolları tartışılıyor.

Fırsatlar ve Zorluklar

Rapor, yeşil teknolojiye yatırım yapma ve düşük karbonlu ürün ihracatındaki fırsatlara dikkat çekerken, yüksek dönüşüm maliyetleri ve teknik uyum süreçlerinin getirdiği zorluklara da vurgu yapıyor. Türkiye'nin bu süreçte sürdürülebilir büyüme için atması gereken adımlar hakkında stratejik öneriler sunuluyor.

TCMB'den 2024 Yılına Yönelik Enflasyonla Mücadele Adımları

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (“TCMB”) ve Kore Merkez Bankası, 12 Ağustos 2024 tarihinde ikili para takası (swap) anlaşmasını yeniledi. Anlaşma, 56 milyar Türk lirası veya 2,3 trilyon Kore wonu değerinde yerel para birimi takasına imkân sağlayacak ve 3 yıl süreyle geçerli olacak. Bu düzenleme, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesini ve mali iş birliğinin güçlenmesini hedeflemektedir.

Daha fazla bilgi için: [TCMB Duyuru](#).

Türkiye Finansal Raporlama Standartları Taksonomisinde Değişiklikler Yayınlandı

Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) Taksonomisinde yapılan değişiklikler, özellikle enflasyon düzeltmelerine yönelik yeni kalemler ekleyerek, şirketlerin finansal tablolarını enflasyon etkisini dikkate alarak sunmalarını sağlıyor. 2024 TFRS Taksonomisi, nakit akış tablolarına “enflasyon etkisi” gibi yeni başlıklar ekleyerek, hem doğrudan hem de dolaylı yöntemlerle yapılan raporlamalara

uyum sağlıyor. Bu düzenleme, özellikle enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkisini daha net bir şekilde göstermek amacıyla getirildi.

MASAK ile KwFIU Arasında Karapara Aklama, Bağlantılı Öncül Suçlar ve Terörizmin Finansmanı Hakkında Finansal İstihbarat Değişiminde İşbirliğine Dair Mutabakat

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı ile Kuveyt Mali İstihbarat Birimi arasında imzalanan "Karapara Aklama, Bağlantılı Öncül Suçlar ve Terörizmin Finansmanı Hakkında Finansal İstihbarat Değişiminde İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırası" yürürlüğe girdi.

Bu anlaşma, kara para aklama, terörizmin finansmanı ve ilgili suçlarla mücadele amacıyla iki ülkenin mali istihbarat birimlerinin işbirliğini geliştirmeyi hedefliyor. Mutabakat çerçevesinde, yetkili makamlar tarafından başlatılabilecek soruşturma ve kovuşturmalara yol açabilecek bilgiler paylaşılacak ve bu konuda analiz yapılması kolaylaştırılacak. Anlaşma, Mayıs 2024'te Ankara'da, Haziran 2024'te ise Paris'te imzalanmıştı.

Erdemir'den 750 Milyon Dolarlık Eurobond İhracı

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş., 750 milyon dolarlık eurobond ihracını başarıyla tamamlamıştır. Beş yıl vadeli tahvilin nihai getirisi yüzde 8,6 olarak belirlenmiştir. Yurt dışı tahvil ihracı için 500 milyon dolarlık hedefin dört katı talep gelmiş, toplamda 2 milyar dolarlık talep toplanmıştır. Bu ihraç, İrlanda Borsası Euronext'te işlem görecektir.

Ticaret Bakanlığı'ndan Sürdürülebilirlik İçin Destek Programı

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum sağlamak amacıyla yürütülen Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği – Responsible Programı başvurusunu açmıştır. Bu program, son üç takvim yılı içerisinde her yıl 300.000 ABD Doları ve üzeri ihracat gerçekleştiren imalatçı ve ihracatçı şirketlerin sürdürülebilirlik danışmanlığına erişimini kolaylaştırmayı hedeflemektedir. Program kapsamında, şirketlerin sürdürülebilirlik yol haritasını oluşturma, uygulama ve izleme süreçleri desteklenirken, danışmanlık firmalarının belirli niteliklere sahip olması gerektiği vurgulanmaktadır. Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği, firmaların etkin ve verimli projeler geliştirmesine yardımcı olarak, ülkemizin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasında önemli bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan Kıymetli Maden Rafinerileri Hakkında 2024 Duyurusu: Faaliyet İzinleri ve Başvurular

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan kıymetli maden rafinerileri hakkında duyuruda, Türkiye'de kıymetli madenlerin rafinaj faaliyetleri için verilen izinlere ve başvuru süreçlerine ilişkin bilgiler paylaşılmıştır. Duyuruda, altın, gümüş, platin ve paladyum için rafineri faaliyet izinlerinin ayrı ayrı verileceği ve faaliyet izni verilen rafinerilerin Bakanlık internet sitesinde ilan edileceği belirtilmiştir. 22 Ağustos 2024 itibarıyla Ahlatçı Metal Rafineri A.Ş. ve Garanti Rafineri ve Maden İşletmeleri A.Ş.'nin altın rafinajı için faaliyet izni aldığı açıklanmıştır. Ayrıca, bu tarihe kadar başvuruda bulunmayan tüzel kişilerin rafinaj faaliyetlerine devam edemeyeceği vurgulanmıştır.

2024 Yılı Ocak-Ağustos Dönemi İhracat Verileri Açıklandı

2024 yılı Ağustos ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre Türkiye genelindeki ihracat performansında belirgin değişiklikler yaşanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, 2024 yılı Ocak-Ağustos döneminde Türkiye genelinde 23 ilimiz 1 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirmiştir. İstanbul, %6,4 oranında bir düşüş ile 4 milyar 782 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek ilk sırada yer alırken, Kocaeli %20,3'lük artışla 2 milyar 833 milyon dolara ulaşmış ve ikinci sıraya yerleşmiştir. İzmir, %9,5 düşüşle 1 milyar 909 milyon dolar ihracat ile üçüncü sırada, Bursa ise %11,8'lik bir azalma ile 1 milyar 292 milyon dolara

gerileyerek dördüncü sırada yer almıştır. Tekirdağ ise %2,1 artış ile 1 milyar 165 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat artışlarına bakıldığında, Kocaeli 477 milyon dolarlık bir artış ile birinci sırada gelirken, Çorum 449 milyon dolarlık artışla ikinci sırada yer almaktadır. Ankara, 108 milyon dolarlık artış ile üçüncü sırada, Hatay 104 milyon dolarlık artış ile dördüncü sırada ve Eskişehir ise 78 milyon dolarlık artışla beşinci sırada bulunmaktadır.

İstanbul Finans Merkezi'nde Yabancı Para Birimi ile Defter Tutma Dönemi Başlıyor

2022 Haziran ayında, Türkiye'nin finansal ekosistemine yeni bir soluk getirecek düzenlemeyle, İstanbul Finans Merkezi ("İFM") kurulmuş ve İFM'de yer alacak katılımcıların, defter ve belgelerini yabancı para birimi cinsinden tutabilmesine ilişkin düzenleme yapma yetkisi Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilmişti. Bakanlık, bu doğrultuda, İFM'de faaliyet gösteren ve vergi indirim veya istisnalarına tabi katılımcıların, 2025 hesap döneminden itibaren defterlerini Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından belirlenen herhangi bir yabancı para birimi ile tutmalarını uygun bulmuştur. Henüz katılımcı belgesi almayanların ise 31 Aralık 2024'e kadar belgeyi alarak bu uygulamadan yararlanabilecekleri düzenlendi.

Uygulamanın kapsamına giren katılımcılar arasında yalnızca vergi muafiyet ve indirimlerine esas teşkil eden faaliyetlerde bulunan firmalar değil, yabancı sermayeli şirketler ve bölgesel yönetim merkezleri de yer alıyor. Katılımcıların bu imkândan yararlanabilmesi için, sermaye yapısının en az %30'unun yurt dışında mukim yatırımcılardan oluşması ve gelirlerinin belirli bir kısmının İFM bünyesinde elde edilmesi gibi şartlar aranıyor. Öte yandan, katılımcılar bu imkânı tercih ettikleri takdirde, en az üç hesap dönemi boyunca farklı bir yabancı para birimine geçiş yapamayacaktır ve beyannamelerini TL cinsinden bildirme zorunluluğuna tabi olacaklardır.

Fintek Sektörü

Merkez Bankası'ndan Dijital Cüzdan Lisansları ve BKM API Geçidi Entegrasyonu için Ek Süre

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası , dijital cüzdan ve açık bankacılık uygulamalarına geçiş süresini 6 ay uzattı. İlk olarak 2023 Ekim'de mevzuatta yerini bulan dijital cüzdanlara ilişkin hizmetleri sunacak ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının gerekli faaliyet izinlerini almaları için öngörülen süre 7 Nisan 2025'e ertelendi. Ayrıca, ödeme hizmetleri kapsamında konsolide finansal verilerin çevrim içi olarak sunulması ve ödeme emri başlatma gibi işlemleri kolaylaştırmak amacıyla tasarlanan BKM API Geçidi'ne entegrasyon için son tarih de nezdinde ödeme hesabı bulunduran diğer ödeme hizmeti sağlayıcıları için 31 Mart 2025'e ertelendi.

Türkiye Fintek Genel Görünümü Çalışması Temmuz 2024

İlk olarak Kasım 2021'de yayımlanan ve Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi koordinasyonunda hazırlanan, sektörün mevcut durumunu ve geçmiş yıllara göre gelişimini gösteren "Türkiye Fintek Genel Görünümü Çalışması", güncel ve kategorize edilmiş veri seti oluşturmayı amaçlamaktadır. Buna göre; 2024 Temmuz ayı itibarıyla 14 fintek şirketine 182 milyon dolar yatırım gerçekleştirilmiştir. 707 aktif fintek girişiminin faaliyet gösterdiği Türkiye fintek ekosisteminde Ödemeler, Bankacılık Teknolojileri ve Blok zinciri/Kripto Varlık dikeyleri ön plana çıkmaktadır.

Bölge İdare Mahkemesi TCMB'nin Faaliyet İzni İptalini Doğru Bulmadı

Ankara Bölge İdare Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın IQ Money Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.'nin ("IQ Money") faaliyet izninin kaldırılmasına yönelik kararını iptal ederek IQ Money'nin elektronik para ihracı hizmetlerini sunmak üzere elektronik para kuruluşu olarak faaliyette bulunmaya devam etmesine karar vermiştir.

Türkiye Finansal Sektör Ödeme Sistemleri Raporu Eylül 2024

Genel değerlendirme olarak kısaca, Haziran 2024 itibarıyla FAST işlemlerinde belirgin bir artış yaşanmış, yıllık işlem adedi bir önceki yıla göre %43 artarak 4,8 milyar seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde EFT, EMKT ve PÖS işlem adetlerinde düşüş gözlemlenmiş, ancak tüm sistemlerde toplamda yaklaşık 548 trilyon TL işlem hacmi kaydedilmiştir. Kartlı işlemler, mobil ve internet bankacılığı kullanım oranları da artmaya devam etmiş, mobil bankacılık işlemlerinin GSYH'ye oranı %57'ye yükselmiştir. Özellikle FAST ve kare kodlu ödemelerde yüksek büyüme oranları dikkat çekmiştir.

Sermaye Piyasaları

Girişim Sermayesi Yatırımlarının Finansmanında Yeni Bir Dönem

Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”), girişim sermayesi yatırım fonlarına (“GSYF”) ilişkin beklenen değişiklikleri 21 Eylül 2024 tarihli tebliğ değişikliği ile hayata geçirerek; GSYF’lerin, (i) yatırımlarının çoğunluğu Türkiye’de olan yurt dışı girişim şirketlerine, (ii) ileri vadede ortak olma hakkı tanıyan SAFE (*Simple Agreement for Future Equity*) ve benzeri sözleşmeler aracılığıyla henüz kurulmamış şirketlere yatırım yapabilmesine ve (iii) daha önce aldığı yatırımlar neticesinde yatırım turu kapanan şirketlere tekrar yatırım yapabilmesine imkân tanıırken; şemsiye fon yapısıyla katılma paylarının tek bir içtüzük altında ihraç edilmesini sağlayarak fon kuruluş sürecini hızlandırdı. Öne çıkan değişiklikler şu şekildedir:

- **Yurt Dışı Yatırımları:** GSYF’lerin yurt dışındaki girişim şirketlerine yatırım yapabilmesi için şirket varlıklarının %80’inin Türkiye’de bulunması gerekirken bu oran %51’e indirildi. Yatırımların yalnızca anonim şirketlere yapılması zorunluluğu da kaldırılarak, GSYF’lerin yurt dışındaki limited şirketlere de yatırım yapabilmesinin önü açıldı. Ayrıca, yurt dışında yerleşik olup borsada işlem görmeyen ve gelişme potansiyeli taşıyan şirketlere yapılabilecek azami yatırım oranı fon toplam değerinin %10’undan %15’ine yükseltildi ancak bu tür yatırımların girişim sermayesi yatırımı olarak değerlendirilmeyeceği belirtildi. Bununla birlikte, söz konusu %15 oran, yurt dışında yerleşik gerçek veya tüzel kişilerce fonun tedavüldeki katılma paylarının sahiplik oranına göre farklı uygulanacak olup bu durumda söz konusu yatırımların girişim sermayesi yatırımı olarak kabul edileceği de düzenlendi. %15’lik oran yurt dışında yerleşik kişiler tarafından fonun tedavüldeki katılma paylarının (i) %20’sinden %30’una kadar sahip olunması halinde %30, (ii) %30’undan %50’sine kadar sahip olunması halinde %50, (iii) %50’sinden %80’ine kadar sahip olunması halinde %80 ve (iv) %80’i ve daha fazlasına sahip olunması halinde %100 olarak uygulanacaktır. Fon katılma payı karşılığı tahsil edilen tutarın yurt dışı kaynaklı olduğunun tevsik edilmesi halinde belirtilen oranların uygulanacağı ifade edilmiştir.
- **İleri Vadede Ortaklık Olma Hakkı Tanıyan Sözleşmeler:** Girişim sermayesi yatırımları için önemli bir yenilik de SAFE (*Simple Agreement for Future Equity*) sözleşmelerinin yatırım aracı olarak kabul edilmesi oldu. Bu sözleşmeler, girişim sermayesi yatırım fonlarının henüz kurulmamış veya gelişim aşamasındaki şirketlere ilerleyen süreçte ortak olma hakkı tanıyan yatırımlar yapmasına olanak tanıyan ve yurt dışındaki girişimcilik ekosisteminde oldukça rastlanan bir tipik sözleşme olarak ortaya çıkmaktadır. Yurt dışındaki girişimcilik ekosisteminde yaygın olarak kullanılan bu sözleşmelerin Türkiye’deki uygulamaları merakla beklenmektedir.
- **Fon Sepeti Yapısı ve GSYF Yatırımları:** Unvanların “fon sepeti” ibaresi bulunmayan GSYF’lerin, fon toplam değerlerinin en fazla %25’i oranında diğer GSYF’lerin katılma paylarına yatırım yapabileceği bir sınırlama öngörüldü, bu durumda GSYF’lerin diğer GSYF’lerin katılma paylarına yatırımı “fon sepeti” ibaresi bulunan GSYF’ler haricinde sınırlanmış oldu. Fon sepeti fonları ise fon toplam değerlerinin en az %80’i katılma payı satışına ilişkin ihraç belgesi SPK tarafından onaylanan GSYF’lere yatırım yapmak zorundadır. Söz konusu portföy sınırlamaları için son tarih 31 Aralık 2025 olarak belirlenmiştir.
- **Gayrimenkul ve Müteahhitlik Yatırımları:** Gayrimenkul ağırlıklı veya esas faaliyet konusu müteahhitlik olan şirketlerin ise girişim şirketi olarak kabul edilmeyeceği, ancak Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın uygun görüşü alınması halinde teknoloji geliştirme bölgeleri, kuluçka merkezleri ve AR-GE merkezleri gibi yapıların istisna kapsamında değerlendirilebileceği ifade edildi. Söz konusu portföy sınırlamalarının mevcut GSYF’ler açısından düzenlemelere aykırılık olmayacağı ancak 21 Eylül 2024 tarihi sonrasında benzer ilave yatırımların yapılmaması gerektiği belirtilmiştir.
- **Ek Portföy Sınırlamaları:** GSYF’lerin, halka açık girişim şirketlerinin borsada işlem görmeyen paylarına fon toplam değerlerinin en fazla %20’si oranında yatırım yapabileceği düzenlenmiş ve söz konusu portföy sınırlamaları için son tarih 31 Aralık 2025 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, katılma payı sahibi yatırımcıların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlere yapılan yatırımların da fon toplam değerinin %20’sini aşamayacağı hükme bağlandı. Her ne kadar 21 Eylül 2024 tarihi itibarıyla bu

sınırlamaya uymayan GSYF'ler açısından bir uyum süreci öngörülme de bu tarihten sonra yapılacak yatırımlarda bu sınırlamalara uyulması gerekecektir.

- **Fon İhraç Sözleşmesi Zorunluluğu:** Dikkat çeken diğer bir husus ise Temmuz ayında gayrimenkul yatırım fonlarında uygulamaya giren ve fon ile katılma payı sahipleri arasında bireysel veya toplu olarak fon ihraç sözleşmesi akdedilme zorunluluğunun GSYF'lere de getirilmesi oldu. Bu kapsamda, nitelikli yatırımcıya satılacak katılma payları için fon ihraç sözleşmesinin önceden yatırımcılarla imzalanması zorunlu hale gelirken, borsa üzerinden yapılan alımlarda bu yükümlülüğün muafiyet sağlandı. Fon ihraç sözleşmelerinde, yatırımcı haklarını zedeleyici ve kurucu lehine tek taraflı olağanüstü haklar içeren veya ispat yükünü yatırımcıya yükleyen hükümler bulunmamalı; açık ve anlaşılır bir dil kullanılmalı ve tebliğ, içtüzük veya ihraç belgesine aykırı hükümler yer almamalıdır. Belirlenen unsurları içerecek fon ihraç sözleşmelerin imzalanması için ise son tarih 30 Haziran 2025 olarak belirlenmiştir.
- **Asgari Kaynak Taahhüdü Süresinin Kısaltılması:** 21 Eylül 2024 tarihi sonrası ihraç belgesi onaylanacak GSYF'ler açısından asgari kaynak taahhüdü tahsil etme süresi 2 yıldan 1 yıla indirildi.
- **Değerleme Raporlarına İlişkin Değişiklikler:** Ayrıca girişim şirketi yatırımlarının değerlemesinde kullanılan tutar limitleri güncellenmiş ve değerlendirme raporu hazırlanması yükümlülüklerine ilişkin değişiklikler yapılmıştır.
- **Uyum Süresi ve Tasfiye Süreçleri:** Yatırım sınırlamalarına uymayan fonların ise, SPK izniyle uyum sağlamak için azami bir yıl ek süre talep edebileceği ancak bu halde de uyum sağlanamazsa fonun tasfiye sürecine girebilmesi için SPK'ya başvurması ve izin alındıktan sonra fonun iç tüzüğünün ticaret sicilinden terkin ettirilmesi gerektiği düzenlendi.

Kripto Varlık Platformlarının Kuruluş Şartları Belirlendi

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") i-SPK.35.B (8 Ağustos 2024 tarih ve 42/1259 s.k.) sayılı İlke Kararı ("İlke Karar") ile uzun zamandır beklenen ve geçtiğimiz aylarda mevzuata dahil edilen kripto varlık platformlarına ("Platform") ilişkin kuruluş şartları, yönetici/ortaklarının taşıması gereken nitelikleri, kuruluş işlemlerini ve geçiş ile uyum sürecine dair hükümlere dair esasları düzenlemiştir. SPK, sektördeki şirketlerin temel yapılarını inceleyerek bir sektör profili oluşturmuş, bu profil doğrultusunda, sağlam bir kurumsal yapıya sahip olan, bilgi işlem altyapısına yatırım yapabilecek ve riskleri karşılayabilecek mali güce sahip platformların desteklenmesi ve yetersiz olanların ise sektörde olumsuz etkilere yol açmasını önlemek amacıyla söz konusu platformların kuruluş başvuruları bakımından belirli ilke ve esaslar belirlemiştir.

İlke Karar'daki önemli hususlar ise aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Platformların anonim ortaklık şeklinde kurulması, paylarının tamamının nama yazılı olması ve nakit karşılığı çıkarılması, asgari 50 milyon TL sermayelerinin tamamının nakden ödenmesi (ayrıca özsermayelerinin bu tutardan az olmaması), ticaret unvanlarında "kripto varlık alım satım platformu" ibaresinin bulunması, yapılan faaliyet ile bağlantılı olarak esas sözleşmelerinde belirleme yapılmış olması ve yönetim kurullarının asgari üç üyeden oluşması gerekmektedir. Platform kurucularının ve yöneticilerinin ise belirli finansal ve etik şartları karşılamaları zorunludur.
- Platform kurucularının, tüzel kişi ortaklarının sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payları ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylarına sahip ortaklarının, karşılamaları gereken finansal gerekliliklerin yanı sıra Sermaye Piyasası Kanunu'nda ("SPKn") belirtilen suçlardan hüküm giymemiş olmamaları ve müflis olmamaları, iradi tasfiye süreci dışında faaliyet izni iptal edilmiş SPKn'de sayılı kuruluşlarda pay sahibi olmamaları, yüz kızartıcı suçlar dâhil olmak üzere belirli suçlardan mahkûmiyetleri bulunmaması gerekmektedir. Ek olarak, söz konusu niteliklerin bazılarının kaybı halinde sahip olunan payların altı ay içinde devri de öngörülmüştür. SPK, yöneticiler için de finansal yeterlilikler haricinde belirlenen diğer şartların taşınmasını zorunlu kılmıştır.
- Platformların kuruluş işlemleri için esas sözleşmeleri, kurucu ve yöneticilerinin öngörülen koşulları taşıdıklarını gösteren belgeler ile birlikte kararın ekinde yer alan evrak ve formlar ile SPK'ya başvurması öngörülmüştür. Kuruluş izni alan Platformların ayrıca faaliyet izni için de başvuracağına değinilmiştir.
- SPKn'de yapılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyeti yürüten ve faaliyetlerine devam etmek isteyen Platformların, aynı tarihli duyuru uyarınca 2 Ağustos 2024 tarihine kadar SPK'ya başvurmaları gerekmektedir, böylece SPK'nın internet sitesinde yer alan "Faaliyette Bulunanlar Listesi"ne eklenmeleri planlanmıştır. Bu listeye eklenen Platformların ise ikincil düzenlemelerin yapılması sonrası faaliyet izni başvurusu yapacağı belirtilmiştir. İlke Karar ile anılan listeye eklenmek isteyen şirketler açısından eksikliklerin tamamlanması ve İlke Karar'daki

şartların sağlanması kaydıyla tekrar başvuruların yapabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, "Faaliyette Bulunanlar Listesi"nde yer alan şirketlerin, İlke Karar'daki şartları sağlayarak 8 Kasım 2024 tarihine kadar SPK'ya başvurması gerektiği ve söz konusu faaliyetlerine SPK'nın faaliyet şartlarına dair ek düzenlemeleri yürürlüğe girene kadar devam edebileceği duyurulmuştur.

Duyuruyu ve başvuruda yer alacak formları içeren 2024/38 sayılı Sermaye Piyasası Bülteni'ne [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

SPK'nın Kripto platformlarına yönelik ikinci ilke kararı

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'nın 19/09/2024 tarihli Haftalık Bülteni'nde yayımlanan "Sermaye Piyasası Kanunu Değişiklikleri ve Kripto Varlıklar Üzerine İlke Kararı" (i-SPK.35.B.1), kripto varlıklar alanındaki düzenlemeleri ilgilendiriyor. Bu karar, özellikle platformların faaliyet izinleri, yatırımcı varlıklarının korunması, işlem süreçlerinin şeffaflığı ve düzenleyici otoritelerle iş birliği konularını kapsamaktadır. Karar, platformların kullanıcı varlıklarını saklama yükümlülüklerini artırırken, müşterilere ait varlıkların güvenli bir şekilde tutulmasını sağlamak amacıyla çeşitli önlemler öngörmektedir. Kararda yer alan yükümlülüklerden bazıları aşağıdaki gibidir.

- **Yatırımcıların Varlıklarının Korunması:** Kripto varlık platformlarının, kullanıcı varlıklarını ayrı hesaplarda tutmaları ve bu varlıkların başka amaçlar için kullanılmasını önlemek amacıyla belirli tedbirler alması zorunlu kılınmıştır.
- **Şeffaflık Yükümlülüğü:** Platformlar, kullanıcılarına şeffaf bilgi sunmak zorundadır. İşlem ücretleri, alım-satım işlemleri ve olası risklerle ilgili bilgilerin açıkça beyan edilmesi gerekmektedir.
- **Raporlama ve Denetim:** Platformların düzenli olarak raporlamalar yapması ve bağımsız denetimlerden geçmesi öngörülmektedir. Bu sayede platformlar, SPK ile daha etkin bir denetim sürecine tabi tutulmaktadır.

İlgili bültene [buradan](#) erişebilirsiniz.

TÜBİTAK Kripto Varlıklar Konusunda Teknik Danışmanlık Rolü Üstlendi

Kripto varlıklara ilişkin kabul edilen kanun değişikliği, kripto varlıklar ve kripto varlık platformlarıyla ilgili birçok hususta Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") karar alma ve düzenleme yapma yetkisi verirken Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na ("TÜBİTAK") teknik danışmanlık rolü vermektedir. Blokzinciri teknolojisi ve kripto varlıklar alanındaki uzmanlığıyla TÜBİTAK, lisans başvuru süreçlerinde teknik kriterlerin belirlenmesi, platformların denetlenmesi, görüş iletme ve projelerle ilgili teknik raporların hazırlanmasında kritik görevler üstlenecek. Söz konusu tüm bu görevler ise SPK'nın talebi doğrultusunda gerçekleştirilecek. Ayrıca, kanun kapsamında kripto ekosistemini desteklemek amacıyla finansal kaynak oluşturulması ve blokzinciri teknolojisinin yaygınlaşması için TÜBİTAK'a pay aktarılması da öngörülmüyor. Kripto varlık platformlarının faiz hariç gelirlerinin %1'inin TÜBİTAK'a aktarılması uygulamasına ise 2024 yılı gelirleri üzerinden 2025 yılında başlanacağı öngörülmektedir.

Aksiyon Alan Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıların Listesi Belli Oldu

Yeni kripto düzenlemeleri ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na eklenen Geçici 11 inci madde uyarınca kripto varlık hizmet sağlayıcılığı faaliyetini yürüten kuruluşların intibak sürecinde faaliyet gösterebilmeleri veya bu faaliyete devam etme iradeleri olmayanların tasfiye kararı alabilmeleri için Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'ya yazılı beyan sunmaları için öngörülen sürenin sonuna gelindi. SPK, 76 adet kuruluşun geçici olarak faaliyette bulunduğunu ve 8 kuruluşun da tasfiye kararı almak üzere beyanda bulunduğunu duyurmuştur.

Ayrıca, SPK 2024/42 sayılı bülteninde yayınladığı 23 Ağustos 2024 tarihli karar uyarınca, 32 adet kuruluşun başvurusunun işlemde kaldırdığını ve 32 adet kuruluşun başvurusunu da işleme hiç almadığını duyurmuştur. Listede yer alan platformların, işbu Kurul Kararı'nı takiben 5 iş günü içinde faaliyetlerini durdurmaları, yeni müşteri kabul etmemeleri ve mevcut müşterilerine durum hakkında bilgilendirme yapmaları gerektiğine karar verilmiştir. Ayrıca, müşteri taleplerine ilişkin nakit ve/veya kripto varlık transferlerinin 5 iş günü sınırlaması olmaksızın yerine getirilmesi kararlaştırılmıştır.

2023'ten bu yana Sermaye Piyasaları için Nasıl Geçiyor?

5 Temmuz 2024 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu 2023 Yılı İdari Faaliyet Raporu'nu yayımlandı; rapora göre, (19'u imalat, 9'u enerji, 9'u GYO, 4'ü finans, 3'ü tarım, 10'u ise diğer sektörlerde faaliyet gösteren) 54 şirket halka arz yoluyla 79,3 milyar lira fon sağlarken, kurumsal yatırımcıların portföy büyüklüğü 1,5 trilyon TL'den 2,9 trilyon TL'ye ve portföy yönetim şirketlerinin yönettiği toplam varlık 1,6 trilyon TL seviyesinden 3,2 trilyon TL'ye ulaştı; ayrıca, 2023 yılında gerçek ve tüzel kişilere toplamda 244 milyon 882 bin Türk lirası idari para cezası kesildi. Son 3.5 yılda ise 166 şirket, birincil halka arzlarla 164.4 milyar TL finansmana erişti. Bu süreçte yapılan bedelli sermaye artırımını ve ikincil halka arzların tutarı ise 145.1 milyar TL.

19 Temmuz 2024 tarihinde yayınlanan SPK bülteninde 12 şirketin borçlanma aracı ihracını ve bir şirketin bedelsiz sermaye artırımının onaylandığı duyuruldu. Örneğin, Zorlu Enerji 3.5 milyar TL, Gelecek Varlık Yönetimi ise 4.5 milyar TL borçlanma izni aldı.

SPK'dan Aracı Kurumların Sermaye Yeterliliğine İlişkin İlke Kararı

Sermaye Piyasası Kurulu, 11 Temmuz'da yayınladığı bültende Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliğinin (V-34) uygulanmasına ilişkin olarak i-SPK.43.2 sayılı İlke Kararını yürürlüğe koydu. Karar özetle, aracı kurumların sermaye yeterliliği ve özsermaye koşullarını yerine getirememesi durumunda belirlenen süreler içinde bu eksiklikleri gidermemeleri halinde faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve teminat mektubu veya nakit blokajı gibi yöntemlerle bu yükümlülüklerin karşılanmasına ilişkin esasları içeriyor.

MASAK'tan Kripto Hamlesi

Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları için Şüpheli İşlem Bildirimi Rehberi'ni, sektör temsilcilerinin görüşleri ve ulusal risk değerlendirmesi çerçevesinde güncelleştir. Yeni rehberde, kripto varlıkların işlem sistematığına uygun şüpheli işlem bildirim formu geliştirilmiş, sektör ve finansal teknolojilerle uyumlu hale getirilmiş, suç tiyolojileri güncellenmiş ve yeni şüpheli kategorileri eklenmiştir.

SPK'den Finansallar için Ek Süre

SPK, 8 Ağustos 2024 tarihinde, ihraççıların ve sermaye piyasası kurumlarının, 31.12.2023 itibarıyla sona eren hesap dönemleri açısından, "Türkiye Muhasebe Standardı 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" (TMS 29) hükümlerini uygulamak suretiyle enflasyon muhasebesine geçişine ilişkin Mart ayı tarihli [Kurul Kararı](#) ile 2023 yılı ile sınırlı olarak kararlaştırılan finansal tablo dönemini 2024 yılının tüm ara dönemlerini ve 31.12.2024 tarihli yıllık finansal tabloları da kapsayacak şekilde uzatmıştır. Bu uzatma kapsamında, ihraççıların enflasyon muhasebesi uygulanmamış finansal rapor bilgilerini yatırımcılara sınırlı bir şekilde açıklayabilecek ve gerekli durumlarda Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda bildirimde bulunacaklardır.

SPK'den Yeşil/Sürdürülebilir Finans Alanında İki Rehber Taslağı

Sermaye Piyasası Kurulu, 6 Eylül 2024 tarihli duyurusu ile yeşil/sürdürülebilir finans alanında iki adet rehber taslağını sektörün görüşlerine sundu. Bu taslaklar arasında [Yeşil, Sürdürülebilir ve Sosyal Sermaye Piyasası Araçları Rehberi](#) ve [Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçları Rehberi](#) yer alıyor.

Borsa İstanbul Pay Senedi Repo İşlemlerinde Yeni Dönem

Borsa İstanbul, 4 Temmuz 2024 tarihinde, Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası Prosedürü'nün 9.4.1'inci maddesini değiştirerek pay senedi repo pazarında repo yapan üye tarafından takas yükümlülüğünün yerine getirilmesi amacıyla Takasbank'a teslim edilen repo işlemine konu payların ters repo yapan üyeye teslim edilmeyerek bu üye adına bloke bir hesapta saklamada tutulmasına karar verdiğini duyurmuştur. İlgili duyuruya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Kesin Alım Satım Pazarında Güncel Emir Büyüklükleri

Borsa İstanbul, Borçlanma Araçları Piyasası Prosedürü'nün kesin alım satım pazarında emir geçerlilik ve büyüklüklerini düzenleyen 9.1.3 numaralı maddesinde değişikliğe gitmiştir. İlgili duyuruya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Swap Piyasasında İşlem Saatleri Değişti

Borsa İstanbul, Swap Piyasası Prosedürü'nün işlem saatlerini düzenleyen 7.2. numaralı maddesinde değişikliğe gitmiştir. İlgili duyuruya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

SPK'dan Yeni İhraç Belgesi Formatı

Sermaye Piyasası Kurulu, 5 Ağustos 2024 tarihinde, yurt içinde halka arz edilmeksizin veya yurt dışında ihraç edilecek ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası araçlarına ilişkin ihraç belgesi formatını güncellediğini duyurmuştur. Güncelleme ile ihraç belgesi yurt dışı ihraçlar için daha uyumlu bir hale getirilerek yurt dışında ihraç edilecek borçlanma aracı türünün detaylandırılmasına imkân tanınmıştır. İlgili duyuruya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

“Kitle Fonlaması Emanet Yetkilisi Prosedürü” güncellemesine ilişkin

“Kitle Fonlaması Emanet Yetkilisi Prosedürü” güncellemesi, kitle fonlaması platformlarının işleyişini daha güvenli ve şeffaf hale getirmek amacıyla yapılmıştır. Bu prosedürdeki son güncelleme, özellikle ödeme süreçlerinde bazı yenilikler getiriyor. Öne çıkan değişikliklerden biri, yatırımcıların kampanyalara kredi veya banka kartıyla ödeme yapabilmesine olanak tanıyan sanal POS sisteminin entegrasyonudur. Böylece, yatırımcıların daha hızlı ve güvenli bir şekilde ödemelerini gerçekleştirmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, fonların kampanya süresince Takasbank'ta bloke edilmesi ve başarılı bir kampanya sonucunda bu fonların girişimcilere aktarılması işlemi de netleştirilmiştir. Kampanya başarısız olursa, fonlar yatırımcılara iade edilecektir. Bu güncelleme, kitle fonlama süreçlerini daha güvenilir ve yaygın hale getirmeyi hedeflemektedir.

SPK'nın payların ilk halka arzına ilişkin ilke kararı

Sermaye Piyasası Kurulu'nun "Payların İlk Halka Arzında Uygulanacak Satış Yöntemleri ve Dağıtım Esaslarına İlişkin İlke Kararı," ilk halka arzlarda uygulanacak kuralları düzenlemektedir. Bu karara göre, halka arz edilecek payların piyasa değeri 750 milyon TL'ye kadar olan şirketlerde borsada satış yöntemi zorunlu hale getirilmiştir. 750 milyon TL'nin üzerindeki halka arzlarda ise, Borsa dışında talep toplama yoluyla satış yapılması durumunda, bireysel yatırımcılara eşit dağıtım yapılacaktır.

Ayrıca, kurumsal yatırımcılara yapılacak dağıtımda, talep olması halinde, dağıtılacak payların yarısının yatırım fonlarına tahsis edilmesi öngörülmüştür. Halka arzda içsel bilgiye erişimi olan kişiler, belirlenen gruplar dışındaki tahsisatlara katılamayacaktır. Talep toplama süreci sonunda yetersiz talep gelen gruplar için tahsis edilmeyen paylar diğer yatırımcı gruplarına kaydırılabilecektir.

Pay Satış Bilgi Formu Formatı Güncellenmiştir

Pay Tebliği'nde yapılan değişiklikle, pay satış bilgi formu kullanılarak yapılacak borsada satış veya borsada işlem gören niteliğe dönüşme başvuruları bir yıl ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca, ortaklığın çıkarılmış/ödenmiş sermayesinde değişiklik olması durumunda formun güncellenmesi için Kurul'a başvuru zorunluluğu getirilmiştir.

Pay Senedi Repo Pazarı'nda Bloke Uygulamalarında Değişiklikler

Pay Senedi Repo Pazarı'na ilişkin menkul kıymetlerin vade süresince bloke edilmesine yönelik önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, Takasbank'ın MKT hizmeti sunduğu kıymetlere yönelik olarak, pay senedi repo işlemlerinde repo karşılığı alınan payın vade süresince bloke edilmesi için "Repo Bloke" alt hesabı tanımlanmıştır.

Ayrıca, TL cinsinden kıymetler için, pay senedi repo pazarına konu pay cinsinden kıymet alacaklarının işlemin 1. valöründe Merkezi Kayıt Kuruluşu ("MKK") nezdinde açılan Repo Bloke alt hesaplarına aktarılması öngörülmektedir. Müşteri ve portföy işlemleri için RPTAH hesabı, kolektif yatırım kuruluşu işlemleri için ise Takasbank nezdinde açılan Pay Repo Bloke alt hesapları kullanılacaktır. İşlemin 2. valöründe ise bu alacaklar, müşteri, portföy veya kolektif yatırım kuruluşlarının MKK nezdindeki SERB alt hesaplarına aktarılacaktır.

Aracı Kurumların ve Portföy Yönetim Şirketlerinin Aralık 2023 Dönemine İlişkin Faaliyet Verileri Açıklandı please revise Eng. version as well

2023 yılına ait aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketlerinin finansal verileri derlenmiştir please revise Eng. version as well. Enflasyon muhasebesi uygulaması, sermaye piyasası kurumlarına zorunlu hale getirildiğinden, veriler hem enflasyon düzeltmeli hem de düzeltmesiz olarak sunulmuştur. Enflasyon muhasebesi yapılmamış verilere göre aracı kurumların net kârı %144 artarak 35,4 milyar TL'ye ulaşmış, enflasyon muhasebesi sonrası ise %96,5 artışla 17 milyar TL olmuştur. Portföy yönetim şirketlerinin net kârı ise düzeltmesiz verilerde %142, enflasyon muhasebesi sonrası %58 oranında artış göstermiştir.

Bankalar ve Diğer Finansal Kuruluşlar

TCMB'den Türk Lirası Mevduatı Destekleyen Adım: YUVAM Hesaplarına Destek Azaldı

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ("TCMB"), 'Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi'ni ("YUVAM") ilgilendiren ve Türk Lirası mevduata geçişi hızlandıracak birtakım değişiklikler gerçekleştirdi. Bu doğrultuda TCMB, YUVAM hesapları için faiz oranı alt sınırı, politika faizinin %80'iyken %70'e çekildi. Ek olarak, vadelere göre ilave getiri oranları 2'şer puan azaltılarak 3, 6, 12 ve 24 ay vadeli hesaplar için sırasıyla % 1, % 2, % 3 ve % 4 olarak belirlendi. Öte yandan, YUVAM hesapları, sadece yurt dışından transfer yoluyla ya da yurt dışından efektif olarak geldiğini tevsik eden bir belge karşılığında açılacaktır. TCMB, YUVAM hesapları için bankalara da artık herhangi bir komisyon ödemesi yapmayacak.

Finansal Kurumlar Birliği'nin İşleyiş Yapısında Değişiklik

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Finansal Kurumlar Birliği Statüsü'nde değişikliğe gidildi. Söz konusu karar ile birliğin amacı, temsil yetkisi, oy hakkı, yönetim kurulu seçimi ve masraf paylaşımı konularında yeni düzenlemeler getirildi. Yapılan değişiklikler içinde, genel kurulda her şirketin eşit oy hakkına sahip olması, kararların oy çokluğuyla alınması yönetim kurulunun sektör bazında seçilmesi ve yönetim kurulunun kararları bakımından oy eşitliği yaşanması hallerinde başkanın oyunun belirleyici olması dikkat çekmektedir. Ayrıca, yönetim kurulu başkanlığı ve yeni sektörlerin üyeliğine dair geçici maddeler yürürlükten kaldırıldı.

Zorunlu Karşılıklarda Son Gelişmeler

20 Temmuz 2024 tarihinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("TCMB") kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulamasında değişiklikler yaparak, yabancı para kredilerdeki aylık büyüme sınırını yüzde 2'den yüzde 1,5'e indirirken Türk lirası kredilerde ise yüzde 2 sınırını korumuştur. Ayrıca, TCMB, uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından sağlanan kaynaklarla kullanılan yatırım kredilerinin kredi büyüme sınırlarından muaf tutulmasına karar vermiştir.

29 Ağustos 2024 tarihinde TCMB, parasal aktarım mekanizmasını desteklemek amacıyla zorunlu karşılık uygulamasında aşağıdaki değişiklikleri yapmıştır:

- Gerçek kişi TL mevduat payı %45 ile %50 arasında bulunan bankalar için aylık artış hedefi 0,8 puana yükseltilmiştir.
- Gerçek kişi TL mevduat payı %60'ı geçen bankalar için aylık artış hedefi kaldırılarak, %60'ın üzerinde kalınması koşulu getirilmiştir.
- KKM'nin TL'ye geçişine ve yenilenmesine ilişkin toplam hedef hesaplamasına tüzel kişi KKM dahil edilmiştir.
- TL mevduat için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına TL'ye geçiş oranı seviyesine göre uygulanan faiz oranı üst sınırı, politika faiz oranının %84'üne yükseltilmiştir.
- TL zorunlu karşılıklarda bloke tesis oranı 5 puan artırılmıştır.

21 Eylül 2024 tarihinde TCMB, zorunlu karşılık oranlarını güncelleyerek kısa vadeli TL mevduat oranını %12'den %15'e, uzun vadeli TL mevduat oranını %8'den %10'a yükseltirken; yabancı para mevduatlarda TL cinsinden tutulan zorunlu karşılık oranını %8'den %5'e indirip, TL'ye geçiş oranına bağlı azami komisyon oranını %5'ten %8'e çıkardı.

Banka ve Banka Dışı Finansal Kuruluşları için Enflasyon Muhasebesi Hazırlıkları

İlk çeyrek bültenimizde değinilmiş olduğu üzere, Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (“BDDK”) 11 Ocak 2024 tarihinde bankalar ile finansal kiralama, faktöring, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren enflasyon muhasebesi uygulamasına geçmesine karar vermişti. 20 Ağustos 2024 tarihinde BDDK banka ve banka dışı finansal kuruluşların enflasyon muhasebesi uygulamasına geçiş hazırlıkları kapsamında ödenmiş sermayelerinin enflasyona göre düzeltilmesini sağlamak ve bu düzeltmelerin sermaye yapısına ve finansal tablolara doğru bir şekilde yansıtılmasını teminen hazırlanan mevzuat taslaklarını duyurdu. Taslaklar arasında [Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#), [Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolar ile Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ](#) ve son olarak [Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) yer almaktadır.

Avrupa İmar Ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik

Türkiye, 28 Temmuz 2024'te Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (“Banka”) Kuruluş Anlaşması'nda yapılan değişiklikleri onayladı. Bu değişikliklerden biri Banka'nın coğrafi kapsamını Sahra Altı Afrika ve Irak'a kademeli olarak genişletmeyi amaçlamaktadır. Diğerleri ise olağan operasyonlara ilişkin yasal sermaye sınırlamasını kaldırmak ve sermaye yeterliliği metrikleri ile ilgili uygun sınırları belirleme ve sürdürme yetkisini Yönetim Kurulu'na vermektir.

BDDK'dan Türkiye'nin İlk Servis Modeli Bankacılık İzinleri

GetirFinans ve Fibabanka, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 'ndan servis modeli bankacılığı faaliyetlerine başlamak için gerekli izinleri aldı.

BDDK, Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilir Bankacılık Soru Seti Bulguları Raporu'nu Kamuoyuyla Paylaştı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“BDDK”), Sürdürülebilir Bankacılık Soru Seti'ne dair bulguları toplamaya 2023 yılında başlamıştı, Ağustos 2024 tarihinde ise bankaların cevaplarının derlendiği raporu internet sitesinde paylaştı. Anılan soru seti, Türkiye'de faaliyet gösteren 54 bankaya (TMSF bünyesindeki bankalar ve İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. hariç) yönlendirilmiş ve çevre ile sürdürülebilirlik stratejilerine ilişkin 167 soruyu kapsamaktadır.

Rapordan öne çıkan noktalar ise şu şekildedir:

- Sektördeki 54 bankanın 16'sı, misyon ve vizyonlarında çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğe doğrudan veya dolaylı olarak atıfta bulunurken, 28 banka ise bu alanda yazılı bir strateji dokümanına sahip olduğunu belirtmiştir. Ayrıca 16 banka, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na destek verdiğini açıklamıştır.
- Bankaların sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarının kurum içi yapılanmalarla da desteklendiği görülmektedir. Bu kapsamda, 29 banka çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik konusunda komite veya çalışma grubu gibi bir organizasyon yapısına sahipken, 23 banka bu alandan sorumlu operasyonel birimlere sahip olduğunu beyan etmiştir.
- İklim riskleri açısından 16 banka, kredi portföyleri açısından iklim risklerinin yoğunlaştığı sektörleri belirleyip takip ettiklerini belirtmiştir. Fiziksel risklerin en yoğun olduğu sektörler arasında tarım, hayvancılık, yenilenebilir enerji, ormancılık, turizm ve ulaşım öne çıkarken, geçiş risklerinin en yoğun görüldüğü sektörler yenilenebilir olmayan enerji, metal, inşaat, çimento, madencilik ve ulaşım/depolama olarak sıralanmıştır.
- Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirmesi yapan bankaların sayısı 19'dur. Söz konusu bankaların önemli bir kısmı, yüksek ve orta derecede riskli finansman taleplerine yönelik özel tedbir ve prosedürler uygulamaktadır. Bu tedbirler arasında müşterilerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi, bağımsız danışman atanması, çevresel ve sosyal eylem planı hazırlanarak kredi sözleşmesine eklenmesi, saha ziyaretleri yapılması ve periyodik izleme raporlarının hazırlanması gibi uygulamalar bulunmaktadır. 2022 yılı sonu itibarıyla 18 bankanın toplam 564 milyar TL tutarında krediyi ÇSRD sürecine tabi tuttuğu ve bu kredilerin bankacılık sektörü kredi portföyü içerisindeki payının %7,4 olduğu görülmektedir.
- 2023 yılı itibarıyla Türk bankacılık sektöründe kadın çalışanların oranı %48 seviyesinde olup, birçok banka %50-59 aralığında bir kadın çalışan oranına sahiptir. Ancak yöneticilik pozisyonlarında kadınların oranı sadece %20 seviyesindedir.
- Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında bankaların girişimci kadınlar, engelsiz bankacılık ve eğitim gibi konulara yatırım yaptığı görülmektedir. 2023 yılı itibarıyla, bu alanlara yatırım yapan 22 bankanın beyanlarına göre son beş yılda bu projelere toplamda 217,1 milyar TL yatırım yapılmıştır.
- Türk bankacılık sektöründe, sürdürülebilirlik alanındaki uluslararası ilkelere ve inisiyatiflere uyum sağlayan bankaların sayısı 28 olup, bu bankalar sektörün aktif büyüklüğünün %93'ünü temsil etmektedir. En fazla ilgi gören platformlardan biri Karbon Saydamlık Projesi olup, 15 bankanın katılım sağladığı bu platformda bankalar, toplam aktiflerin %85'ini oluşturmaktadır.
- Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği (ICMA) çatısı altında yer alan ve küresel düzeyde 400'e yakın finansal kuruluşun doğrudan üye olduğu Yeşil /Sosyal / Sürdürülebilir Bono Prensipleri platformuna, sektördeki bankaların yurtdışındaki ana ortakları hariç tutulduğunda, doğrudan üye olmamaları dikkat çekici bir durumdur. Özellikle Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yeşil ve sürdürülebilir tahvillerle ilgili hazırlanan rehberin, uluslararası alanda yeşil finansman konusundaki temel referans kaynaklarından biri olarak kabul edilen ICMA prensipleriyle uyumlu olması ve bu tür sermaye piyasası araçlarının ihracımın artış gösterdiği bir dönemde bu durumun ilginçliği ortaya çıkmaktadır.
- 2022 yılı sonu itibarıyla, Türkiye'de faaliyet gösteren 11 banka tarafından sürdürülebilirliğin finansmanı amacıyla toplam 5,3 milyar dolar tutarında kredi kullanıldığı bildirilmiştir. Bu borçlanma tutarının 2021 yılına göre %200 artış gösterdiği dikkat çekmektedir. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası (JBIC) ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) en yüksek tutarda kredi verenler arasında yer almaktadır.
- 2022 yılı itibarıyla Türk bankacılık sektöründe sürdürülebilirlik alanında kullanılan ticari ve kurumsal kredilerin toplamı 494 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın en büyük kısmı yenilenebilir enerji (%56) ve kadın girişimcilik (%13) alanlarına ayrılmıştır. Aynı dönemde sürdürülebilirliğe yönelik gayri nakdi kredilerin toplam tutarı ise 108 milyar TL olup, bu kredilerin büyük kısmı yenilenebilir enerji (%51) ve kadın girişimcilik (%22) projelerine yönlendirilmiştir.
- 2017 ile 2022 yılları arasında, sürdürülebilirlik odaklı borçlanma enstrümanlarının, ihraç edilen toplam menkul kıymetler içerisindeki oranının %5'ten %36'ya yükseldiği gözlemlenmektedir. Bu artış, ihraç edilen enstrümanların sayısı, çeşitliliği ve tutarındaki artış ile birlikte, söz konusu beş yıllık dönem içerisinde sektör tarafından ihraç edilen toplam menkul kıymetlerin döviz cinsinden tutarındaki azalmadan da kaynaklanmaktadır. Ayrıca, 2022 yılsonu itibarıyla, toplam sektör payı %16 seviyesinde olan Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Akbank T.A.Ş. tarafından gerçekleştirilen sosyal tahvil ihraçlarıyla toplamda 95 milyon dolar kaynak temin edilmiş olması önemli bir gelişme olarak dikkat çekmektedir.

BDDK'nın ülkemizde henüz ulusal düzeyde kabul görmüş bir sürdürülebilirlik taksonomisi bulunmadığından, bankaların sundukları finansmanı nesnel, güvenilir ve karşılaştırılabilir bir şekilde "sürdürülebilir" veya "yeşil" olarak etiketleyemediğine ilişkin tespit de önemlidir. Bu doğrultuda, gelişmelerin hızlanabilmesi için farklı kamu otoritelerince de çalışma yapıldığı belirtilmiştir.

Sektördeki bankaların ve kredi alanların bu amaçla takip edeceği mevcut veya taslak temel düzenlemeler ise Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu İklim Kanunu Taslağı ile yeşil taksonomi, sanayide yeşil dönüşüm belgesi ve karbon ticaret sistemi gibi uygulamaları; BDDK'nın yeşil varlık oranına ve iklim risklerinin yönetimine dair yayımladığı tebliğ ve rehber taslakları ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun sürdürülebilirlik raporlama standartları olarak öne çıkmaktadır.

Yeşil Finansman Yolunda Düzenleyici Kurumlar El Ele

Küresel düzeyde birçok ülke, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için taksonomi girişimlerine başladı. Böylesi bir sınıflandırma sistemi ile amaçlanan, şirketler, finans kuruluşları ve yatırımcılar için çevreye duyarlı yatırımların sınıflandırılarak yeşil finansmanın teşvik edilmesidir.

Türkiye de bu alanda önemli adımlar atarak 2024-2028 Kalkınma Planı ve 2025-2027 Orta Vadeli Program'da ulusal bir yeşil taksonomi oluşturma hedefini belirlemiştir. Bu taksonomi, Avrupa Birliği ("AB") standartlarıyla uyumlu olacak, ancak Türkiye'nin özel ihtiyaçlarına göre şekillenecektir. 2021'de yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı ise düşük karbonlu ekonomiye geçişi hızlandırmayı amaçlamaktadır.

Ayrıca, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, bankaların yeşil yatırımlarını ölçmeyi amaçlayan "Yeşil Varlık Oranı Tebliği" taslağını hazırlamıştır. Bu taslak, AB Taksonomi çerçevesine dayanmakla birlikte, Türkiye'nin ulusal taksonomisi devreye girdiğinde güncellenecek şekilde hazırlanmıştır. Tebliği ile amaçlanan bankaların yeşil yatırımlarını artırmaları ve sürdürülebilir projelere kaynak ayırmaları teşvik etmektedir.

Beklenen ulusal yeşil taksonomi açısından ise en önemli adımı 24 Eylül 2024 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı'nı ("Taslak Yönetmelik") hazırlayarak ve görüşe sunarak atmıştır.

Taslak Yönetmelik, sera gazı emisyonlarının azaltılması, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve biyoçeşitliliğin korunması gibi çevresel hedeflere katkı sağlayan ekonomik faaliyetler için standartlar belirliyor. Şirketler için çevresel hedeflerden en az birine önemli katkı sağlayan, diğer çevresel hedeflere zarar vermeyen, asgari sosyal güvenlik önlemlerine uyan ve belirlenen teknik kriterlere uygun faaliyetleri karşılayan "uyumlu ekonomik faaliyet" tanımı getirilirken, yatırımcılar için şeffaflık sağlayacak raporlama yükümlülükleri getiriliyor. 1 Ocak 2027 tarihinde yürürlüğe girecek raporlama yükümlülükleri, tüm paydaşlar tarafından ilgili şirketlerin çevresel performanslarının izlenmesini sağlayacak.

BDDK'dan Yeni Sermaye Yeterliliği Kararı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK"), bankaların sermaye yeterliliği hesaplamalarında önemli bir düzenlemeye giderek, ihtiyaç kredilerine, bireysel kredi kartlarına, tüketicilere kullanılan binek araç edinimi amaçlı taşıt kredileri ile taşıt teminatlı kredilerine ve yapılacak finansal kiralama işlemlerine, tüketicinin kendisinin, eşinin veya 18 yaş altındaki çocuklarının malik olduğu en az bir konutunun bulunması halinde bu kişilere konut edinmeleri amacıyla kullanılan ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan kredilere ilişkin daha ihtiyatlı risk ağırlıkları uygulamasına son verdi. Bu adım, finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması ve kredi sisteminin etkin işleyişini desteklemek amacıyla makro ihtiyati tedbirler kapsamında atıldı.

BDDK'nın yaptığı açıklamaya göre, 31 Temmuz ve 24 Ağustos 2023 tarihli kararları kapsamında binek araç edinimi amaçlı taşıt kredileri, bireysel kredi kartları ve gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılan konut kredilerine daha yüksek risk ağırlıkları uygulanmıştı. Bu önlemler, iç talebi sınırlamak ve kredi arzını kontrol etmek amacıyla devreye alınmıştı. Ancak, son düzenlemeyle bu uygulama sona erdirilerek uluslararası minimum standartları teşkil eden önceki risk ağırlıklarına geri dönüldü. Bu son kararlar, bankaların sermaye yeterlilik hesaplamalarında daha düşük risk ağırlıkları uygulayarak kredi arzını artırma ve tüketiciye sunulan kredi maliyetlerini düşürmek hedefleniyor.

Türkiye Bankalar Birliği Bankacılık Sektörü Haziran 2024 Raporu Açıklanmıştır

Türkiye Bankalar Birliği'nin Haziran 2024 raporunda, bankacılık sektöründe yaşanan önemli gelişmeler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Rapora göre, sektörün toplam aktif büyüklüğü 28 trilyon 56 milyar TL'ye ulaşmış olup, krediler 13 trilyon 852 milyar TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde mevduat toplamı 16 trilyon 466 milyar TL seviyesine ulaşırken, sermaye yeterlilik oranı %17,1 olarak kaydedilmiştir. Bu

dönemde, özkaynak kârlılığı %35'e çıkmış ve sektör genelinde likidite yönetimi sağlam bir zeminde ilerlemektedir. Ayrıca, takipteki alacaklar oranı %1,6 seviyesinde sabit kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Suudi Arabistan Merkez Bankası Arasında İş Birliği Anlaşması

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Suudi Arabistan Merkez Bankası, merkez bankacılığı alanında iş birliğini geliştirmek amacıyla 3 Eylül 2024 tarihinde bir Mutabakat Zaptı imzalamıştır. Bu Mutabakat Zaptı ile iki ülke merkez bankası arasında iş birliğinin güçlendirilmesi ve merkez bankacılığı alanında teknik çalışmaların kurumsal bir çerçevede yürütülmesi hedeflenmektedir.

Eylül 2024 Para Politikası Kurulu: Faiz Oranı Sabit, Enflasyon Riski Takip Ediliyor

Eylül 2024 tarihli Para Politikası Kurulu toplantısında, politika faizi %50 oranında sabit tutulmuştur. Toplantıda, ağustos ayı enflasyon göstergelerinin ana eğiliminde belirgin bir değişiklik gözlemlenmediği, yurt içi talebin yavaşlamasının enflasyonist baskıları azalttığı vurgulanmıştır. Temel mal enflasyonunun sınırlı bir artışla düşük seviyelerde seyrettiği belirtilirken, hizmet enflasyonundaki iyileşmenin yılın son çeyreğinde gerçekleşmesinin beklendiği ifade edilmiştir. Kurul, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarının, dezenflasyon süreci açısından risk oluşturmaya devam ettiğini değerlendirmiştir. Bu kapsamda, enflasyonun ana eğiliminde kalıcı bir düşüş sağlanana kadar sıkı para politikasının sürdürüleceği belirtilmiştir.

Eylül 2024- Finansal Hizmetler Güven Endeksi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 2024 Eylül ayı Finansal Hizmetler Güven Endeksi'ni 157,8 olarak açıklamıştır. Bir önceki aya göre 1 puanlık artış kaydedilen endekste, son üç aydaki iş durumu ve talep düşüş eğilimi göstermiş olsa da, gelecek üç aylık talep beklentisi endeksi yukarı yönlü etkilemiştir. İstihdamda kısa vadeli bir artış gözlemlenirken, gelecek dönemde bu artış beklentisinin zayıfladığı belirtilmiştir. Alt sektörler incelendiğinde, özellikle yardımcı faaliyetlerde güven endeksinde dikkate değer bir artış görülmüştür.

Sigorta

Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerine İlişkin Değişiklikler

Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte yapılan son değişiklikler, sermaye yeterliliği hesaplama yöntemlerini ve belirli risk faktörlerini güncellemiştir. Özellikle, 23 Ağustos 2015 tarihli yönetmeliğin 8. maddesinde bazı önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler arasında, ikinci fıkradaki (f) ve (j) bentlerinin güncellenmesi ve (n) ile (o) bentlerinin kaldırılması bulunmaktadır. Yapılan bu değişikliklerle aktif riski hesabında kullanılan bazı kalemler yeniden düzenlenmiş ve sigorta, reasürans, emeklilik şirketleriyle ilgili finansal varlıkların hesaplama kriterleri değiştirilmiştir.

Değişiklikle birlikte, aktif riski hesaplama sürecinde bilançoda yer alan aktif kalemler arasına bağlı menkul kıymetler, iştirakler, bağlı ortaklıklar ve müşterek yönetime tabi ortaklıklar da dahil edilmiştir. Ancak, bu grupta yer alan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri hariç tutulmuştur.

Risk Ağırlıkları: Bağlı menkul kıymetler, iştirakler, bağlı ortaklıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller için belirlenen yeni katsayılar:

- İlk %20 için 0,15
- %20 ile %40 arasında 0,30
- %40'ı aşan kısım için 0,60 olarak belirlenmiştir.
- Ayrıca, şirketlerin varlık yeterliliğine göre bu katsayılar uygulanacaktır.

"Reasürans faaliyetlerinden alacaklar ve depolar" kalemi, "Reasürans faaliyetlerinden vadesi gelmemiş alacaklar ve depolar" olarak değiştirilmiştir. Bu kalem için yeni katsayı ise 0,15 olarak belirlenmiştir. Bu düzenlemeler, 31 Aralık 2024'te yürürlüğe girecektir.

2024 Yılı'nın Üçüncü Çeyreğine Ait Faaliyet İzni ve Lisans Gelişmeleri

Sermaye Piyasası Kurulu Bülteni:

Gelişmeler		
Şirket Unvanı	Gelişme	Tarih
N Capital Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ	500.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 100.000.000 TL başlangıç sermayeli girişim sermayesi yatırım ortaklığının kuruluşuna izin verilmiştir	04/07/2024
Kuveyt Türk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi	İşlem aracılığı, portföy aracılığı, yatırım danışmanlığı, halka arza aracılık, sınırlı saklama ve genel saklama hizmetlerinde bulunma faaliyet izni verilmiştir.	11/07/2024
Q Yatırım Bankası Anonim Şirketi	İşlem aracılığı, portföy aracılığı, yatırım danışmanlığı, halka arza aracılık, sınırlı saklama ve genel saklama hizmetlerinde bulunma faaliyet izni verilmiştir.	11/07/2024
Eliptik Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi	Halka Arza Aracılık Faaliyet İzni Verilmiştir.	19.07.2024
Titanyum Bağımsız Denetim Hizmetleri Anonim Şirketi	Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetimle Yetkili Kuruluşlar Listesine Alınmıştır.	15.08.2024
Destek Menkul Değerler Anonim Şirketi	İşlem aracılığı, portföy aracılığı, yatırım danışmanlığı ve sınırlı saklama hizmeti sunma faaliyet izni verilmiştir	28.08.2024
PKF Aday Bağımsız Denetim Anonim Şirketi	SPK'nın "Gayrimenkul Dışındaki Varlıkları Değerlemeye Yetkili Kuruluşlar" listesine alınmıştır.	12.09.2024
Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi	SPK'nın "Gayrimenkul Dışındaki Varlıkları Değerlemeye Yetkili Kuruluşlar" listesine alınmıştır.	19.09.2024
Startupcentrum Kitle Fonlama Platformu Anonim Şirketi	Paya dayalı kitle fonlaması faaliyetinde bulunmak üzere SPK tarafından yetkilendirilen platformlar listesine alınmıştır.	19.09.2024

Bankacılık Düzenleme Kurumu Kararları:

Gelişmeler		
Şirket Unvanı	Gelişme	Tarih
Pratik Finansman Anonim Şirketi	Finansman Şirketi Faaliyet İzni Verilmiştir.	10.07.2024
Tuna Faktoring Anonim Şirketi	Faktoring Şirketi Faaliyet İzni İptal Edilmiştir.	10.07.2024
VFS Finansal Kiralama Anonim Şirketi	Finansal Kiralama Faaliyet İzni İptal Edilmiştir.	11.07.2024
Enpara Bank Anonim Şirketi	Banka Faaliyet İzni Verilmiştir.	23.08.2024
GSD Varlık Yönetim Anonim Şirketi	Varlık Yönetim Şirketi faaliyet izni verilmiştir.	11.09.2024
Pratik İşlem Ödeme ve Elektronik Para Anonim Şirketi	Üye işyerleri ile anlaşma yapan kuruluş olma faaliyet izni verilmiştir.	12.09.2024

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası:

Gelişmeler		
Şirket Unvanı	Gelişme	Tarih
IQ Money Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Anonim Şirketi	Elektronik Para Kuruluşu Faaliyet İzni İptal Edilmiştir.	25.07.2024

	Elektronik Para İhracı Sunmak Üzere Elektronik Para Kuruluşu Faaliyet İzni Devam Etmektedir.	
N Kolay Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu Anonim Şirketi	Ödeme Hizmetlerini Sunmak ve Elektronik Para İhraç Etmek Üzere Faaliyet İzni Verilmiştir.	25.07.2024
Qpay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri Anonim Şirketi	Elektronik Para Kuruluşu Olarak Faaliyet İzni Verilmiştir.	25.07.2024

2024 Yılı Üçüncü Çeyreğinde Yurt Dışına İhraç Edilen Borçlanma Araçlarından Öne Çıkanlar

Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile finans kurumlarının 2024 yılının Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları itibarıyla gerçekleştirdikleri borçlanma ihraçları ve kupon oranları aşağıdaki şekildedir:

Kamu:

İhraççı	İhraç Türü	Nominal İhraç Tavanı	Tarih	Kupon Oranı (%)
Hazine ve Maliye Bakanlığı	Tahvil	3.500.000.000 USD *	03.10.2024	6,500

*İşlem sonucunda, ihraç edilen 2035 vadeli 3,5 milyar ABD doları nominal tutarlı tahvilin yaklaşık 1,84 milyar dolarlık kısmı 2024 ve 2025 vadelerindeki tahvillerin yükümlülük yönetimi işlemi kapsamında değiştirilmesi için kullanılmış olup, kalan kısmı ise nakit finansman olarak temin edilmiştir

Finans Kurumları:

İhraççı	İhraç Türü	İhraç Edilen Toplam Tutar	Tarih	Kupon Oranı (%)
Türkiye Vakıflar Bankası TAO	Sürdürülebilir Özel Sektör Tahvili	500.000.000 USD	01.10.2024	6.875
Yapı ve Kredi Bankası AŞ	Özel Sektör Tahvili	500.000.000 USD	04.09.2024	7.125
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. (ek ihraç)	Özel Sektör Tahvili	200.000.000 USD	02.08.2024	8,375
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel Sektör Tahvili	750.000.000 USD	23.07.2024	8,375

2024 Yılı Üçüncü Çeyreğinde SPK Tarafından İhraç Belgesi Onaylanan Yurt Dışına İhraç Edilecek Borçlanma Araçları:

2024 yılının üçüncü çeyreğinde 12 şirket SPK tarafından yurtdışına ihraç edilecek borçlanma araçları için ihraç belgesi onayı almıştır. Onay alınan ihraç türlerinin çoğu tahvil/finansman bonoları olup sürdürülebilir borçlanma araçları da onay alınan ihraç türleri arasında yer almaktadır. 25 Eylül 2024 tarihinde onaylanan Zorlu Enerji Elektrik Üretim A.Ş.'nin nominal ihraç tavanını 1 milyon 100 bin Amerikan Doları belirlenmesine karşılık, 17 Ekim 2024 tarihli Kamuyu Aydınlatma Platformun'da yayınlamış olduğu bildiriminde talep toplama

sürecinin tamamlandığını ve 800 bin Amerikan Doları değerinde tahvilin ihracının 23 Ekim 2024 tarihinde tamamlanmasının beklendiğini duyurmuştur.